

SOCIAL KONSEKVENSPANALYS OCH BARNKONSEKVENSPANALYS FÖR

DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER, CENTRUMUTVECKLING
OCH INFRASTRUKTUR VID KÄMPEGATAN

2023-11-02

Innehåll

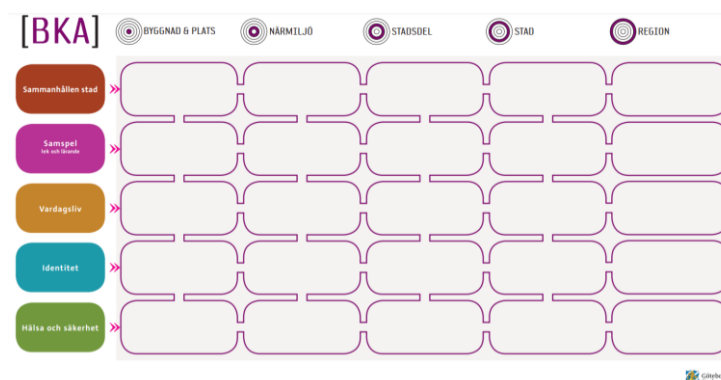
1	Sammanfattning	3
2	Inledning	4
2.1	Detaljplan för bostäder, centrumutveckling och infrastruktur vid Kämpegatan	4
2.2	Social- och barnkonsekvensanalys.....	4
2.2.1	Social- och barnkonsekvensanalys Göteborgs Stad	4
2.3	SKA/BKA inom DP Kämpegatan.....	4
2.3.1	Digital inventering	5
2.3.2	Workshop kring nuläge, mål och åtgärder.....	5
3	Nulägesbeskrivning	6
3.1	Sociala värden.....	6
3.1.1	Vilka sociala värden finns i omgivningen idag och vilka möjliga sociala värden är viktiga att tillskapa på platsen? .	6
3.1.2	Vilka risker finns, eller kan uppkomma, genomutvecklandet av planen?	7
4	Mål och föreslagna åtgärder	9
4.1	Matris SKA/BKA	9
4.1.1	Sammanställning av åtgärder och mål.....	10
5	Omhändertagande av mål och åtgärder	11
5.1	Uppföljning av SKA inom arbete med granskningshandlingar för detaljplanen	11
5.1.1	Barnperspektiv.....	11
5.1.2	Sammanhållen stad.....	11
5.1.3	Samspel och vardagsliv	12
5.1.4	Identitet	12
5.1.5	Hälsa och säkerhet.....	13
6	Konsekvenser	14
6.1	Sociala konsekvenser och barnperspektiv	14
6.1.1	Barnperspektiv.....	14
6.1.2	Sammanhållen stad.....	14
6.1.3	Samspel och vardagsliv	14
6.1.4	Identitet	15
6.1.5	Hälsa och säkerhet.....	15

1 Sammanfattning

Detaljplan för bostäder, centrumutveckling och infrastruktur vid Kämpegatan skapar möjlighet för framtida höga trafikflöden av framförallt kollektivtrafik och gång- och cykeltrafikanter. Det kommer vara en plats där många människor rör sig dagligen med tanke på närheten till både Västlänken östra station, Göteborgs centralstation och Centralenområdets framtida innehåll av tät blandad bebyggelse med tyngdpunkt i kontor, hotell- och handelsverksamhet men även med bostäder. Samtidigt omges detaljplanens kvarter av både torg, park och breda gaturum med trädrader, vilket främjar platser för verksamheter, mötesplatser och vistelse och med gynnsamma förutsättningar för sol- och dagsljus.

Mål som tidigt identifierades i arbetet handlar om Kämpegatans utformning, som ska möjliggöra höga trafikflöden men också innehålla grönska och uppfattas som en gata, snarare än en väg. Målen handlar också om att bidra till ett mer blandat innehåll i stadsdelen och öka tryggheten genom aktiva gatuplan och överblickbarhet. Utöver detta har bostadsgårdens betydelse synliggjorts för att skapa barnvänlig vistelseyta eftersom närområdet präglas av höga trafikflöden och en osäkerhet gällande Bergslagsgatans framtida utformning med hänsyn till skyfall.

Detaljplanens åtgärder och hantering av uppsatta mål beskrivs löpande under socialkonsekvensanalysens olika aspekter. Till sist beskrivs planförslagets konsekvenser.

2 Inledning

2.1 Detaljplan för bostäder, centrumutveckling och infrastruktur vid Kämpegatan

Detaljplanen möjliggör en förlängning av Kämpegatan söderut och kopplar samman området kring Göteborgs centralstation med Götaleden och andra utbyggnadsprojekt i närområdet, så som västlänkens östra station. Detaljplanen tillskapar en torgyta och medger bebyggelse inom ett kvarter med centrumverksamheter och bostäder väster om den föreslagna förlängningen av Kämpegatan. Genom att tillskapa möjlighet för bostäder bidrar detaljplanen till en mer blandad stadsmiljö och bostäderna ska utifrån platsens förutsättningar utformas med god boendemiljö. Detaljplanen ska bidra till en trygg och attraktiv stadsmiljö, samt främja en hög arkitektonisk kvalitet. Gator ska utformas med god framkomlighet där gaturum är anpassat för både bilar, cyklister och gående och som ska vara flexibelt för att i framtiden kunna ha kollektivtrafik.

Detaljplanen har varit ute på samråd under våren 2023 och målsättningen är att detaljplanen ska vara på granskning under kvartal 1 2024.

2.2 Social- och barnkonsekvensanalys

2.2.1 Social- och barnkonsekvensanalys Göteborgs Stad

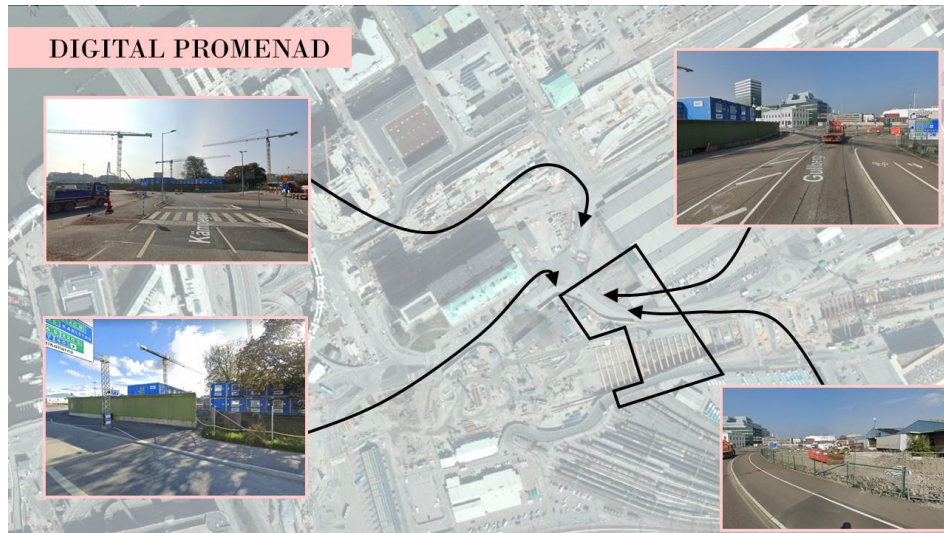
Detaljplanen har innefattat arbete enligt Göteborgs stads analysverktyg för de sociala perspektiven inom samhällsplanering. Social- och barnkonsekvensanalysen (SKA/BKA) hjälper till att synliggöra och definiera de sociala perspektiven för detaljplanearbetet.

2.3 SKA/BKA inom DP Kämpegatan

Framtagande av samrådshandlingar för aktuell detaljplan utfördes under pandemin för covid-19. Arbete med SKA/BKA genomfördes därför genom en digital workshop, i form av teamsmöte. Under workshopen genomfördes en digital inventering, nulägesbeskrivning samt mål- och åtgärdsformulering. Inbjudna till mötet var projektgruppen för detaljplanen, representanter från socialförvaltningen Centrum som kunskapsstöd inom SKA/BKA och exploateringsförvaltningen som utgör exploatör i detaljplanen då markanvisning kommer att ske efter antagande av detaljplanen.

2.3.1 Digital inventering

Under mötet genomfördes en digital inventering, där mötesdeltagare tillsammans gjorde en digital promenad genom karta och foto. Närområdets tänkta utveckling presenterades också då platsen till stora delar är en byggarbetsplats idag. Utvecklingsprojekt som diskuterades var Västlänken station centralen, Bergslagsgatan, Överdäckning Götaleden, Bangårdslänken och Gullbergsvass.

2.3.2 Workshop kring nuläge, mål och åtgärder

2.3.2.1 Workshop, del 1 Nulägesbeskrivning

Efter den digitala inventeringen genomfördes workshop i två delar. Del 1 fungerade som en brainstorming för att få en samlad överblick över de värden och risker som platsen har idag samt de möjligheter och risker som kan skapas genom utvecklingen av planen.

- Vilka sociala värden finns i omgivningen idag och vilka möjliga sociala värden är viktiga att tillskapa på platsen?
- Vilka risker finns, eller kan uppkomma, genomutvecklandet av planen?

2.3.2.2 Workshop del 2, Åtgärder och mål

Del 2 av workshopen utgick från den matris som finns i Göteborgs stads social- och barnkonsekvensanalys. Workshopen genomfördes i tre steg där *möjliga värden* placerades ut, följt av *eventuella risker*. Sedan övergick mötet i mindre grupper som tillsammans placerade ut *åtgärder och mål*.

2.3.2.3 Resultat

Resultatet från workshopen är sammanställt nedan. Den digitala whiteboarden och SKA/BKA-matrisen finns med som bilder.

3 Nulägesbeskrivning

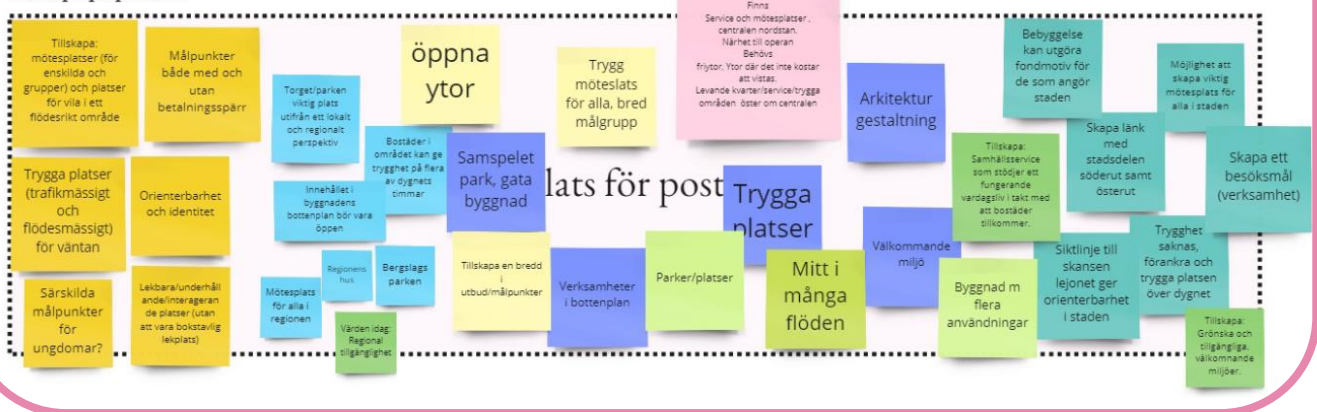
3.1 Sociala värden

3.1.1 Vilka sociala värden finns i omgivningen idag och vilka möjliga sociala värden är viktiga att tillskapa på platsen?

ÖVNING 1

FRÅGA 1

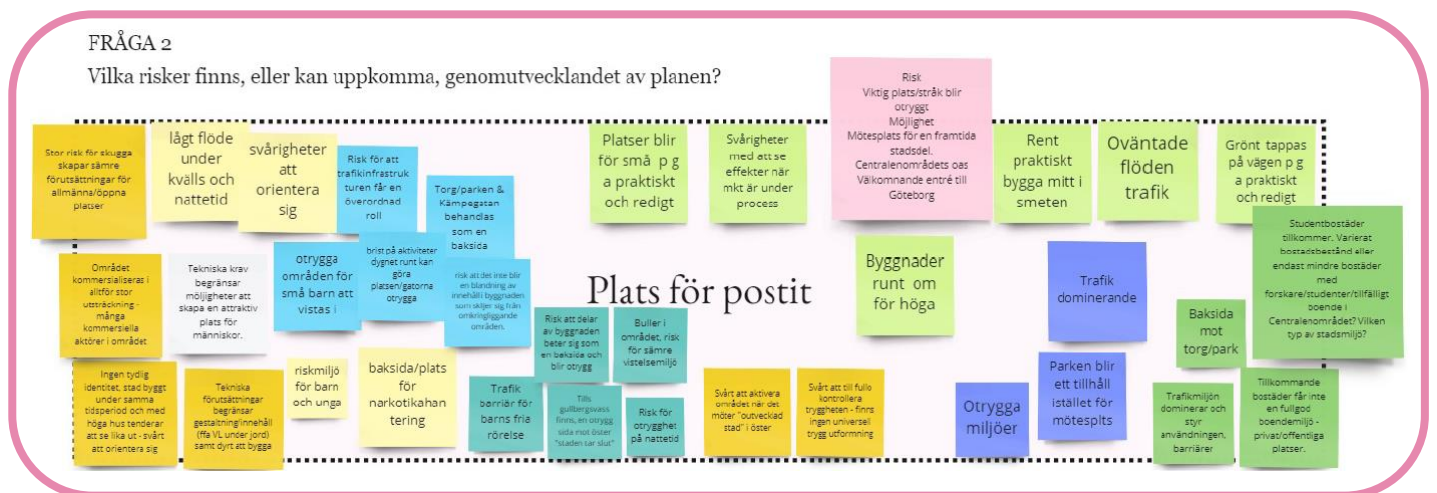
Vilka sociala värden finns i omgivningen idag och vilka möjliga sociala värden är viktiga att tillskapa på platsen?

- Möjlighet att tillskapa mötesplatser och platser för vila i ett flödesrikt område både vad gäller motortrafik och gångtrafikanter.
- Utrymme att skapa särskilda målpunkter för ungdomar att vistas och besöka.
- Viktigt att skapa orienterbarhet i området, där siktlinjen till Skansen Lejonet kan vara ett verktyg och en för platsen tydlig identitet är ett annat.
- Tillskapa målpunkter både med och utan betalningsspärr.
- De offentliga ytorna kan utformas för att vara lekbara och interagerade för att passa en bred målgrupp.
- Det centrala läget ger underlag att skapa ett brett utbud av mötesplatser och målpunkter, både för lokala och regionala besökare.
- Den tillkommande bebyggelsen bör verksamheter i bottenplan som är öppen för allmänheten och som kan utgöra ett besöksmål.
- Området har värden i närheten till Regionens hus och Bergslagsparken.
- Värdefullt med den goda tillgängligheten till hela regionen.
- Möjlighet att tillskapa öppna ytor.
- Utformningen ska möjliggöra trygga mötesplatser för en bred målgrupp.
- Tillkommande bostäder kan trygga området över fler av dygnets timmar.
- Viktigt att begrunda samspelet mellan park, gata och byggnad.

- Arkitekturen och gestaltningen är viktig för identiteten, tryggheten och orienterbarheten.
- Möjlighet att skapa ett tydligt välkomnande för folk som kommer till Göteborg genom centralstationen och västlänken.
- Tillkommande bebyggelse kommer stå i ett fritt läge och kan agera fondmotiv för inresande till Göteborg.
- Omgivande område erbjuder idag god service, flertalet mötesplatser och goda kommunikationer.
- Området kan bidra med att skapa ett levande område öster om centralen och fungera som en länk mellan stadsdelen och övriga centrala Göteborg samt för tillkommande Gullbergsvass.
- Planen har möjlighet att berika området med grönska och tillgängliga miljöer och agera som centralen områdets oas.
- Möjlighet att skapa samhällsservice för vardagsliv när området utvecklas med bostäder.
- Det finns ett värde i att byggnaden inrymmer flera möjliga användningar.

3.1.2 Vilka risker finns, eller kan uppkomma, genomutvecklandet av planen?

- Otrygga miljöer kan uppkomma om gestaltningen inte utförs eftertänksamt. Det finns svårigheter med att kontrollera graden av trygghet. Det finns ingen universell lösning.
- Lägre flöden under kvälls- och nattetid kan skapa otrygghet.
- Området har en stor risk att bli otryggt för små barns vistelse.
- Det finns svårigheter i genomförandet med att bygga mitt i ett centralt område.
- Risk att oväntade flöden av trafik uppkommer.
- Risk att trafik dominerar närvaron på plats och skapar barriärer om trafikinfrastrukturen får en överordnad roll.
- Parken kan bli ett tillhåll för narkotikahandtering i stället för en mötesplats.

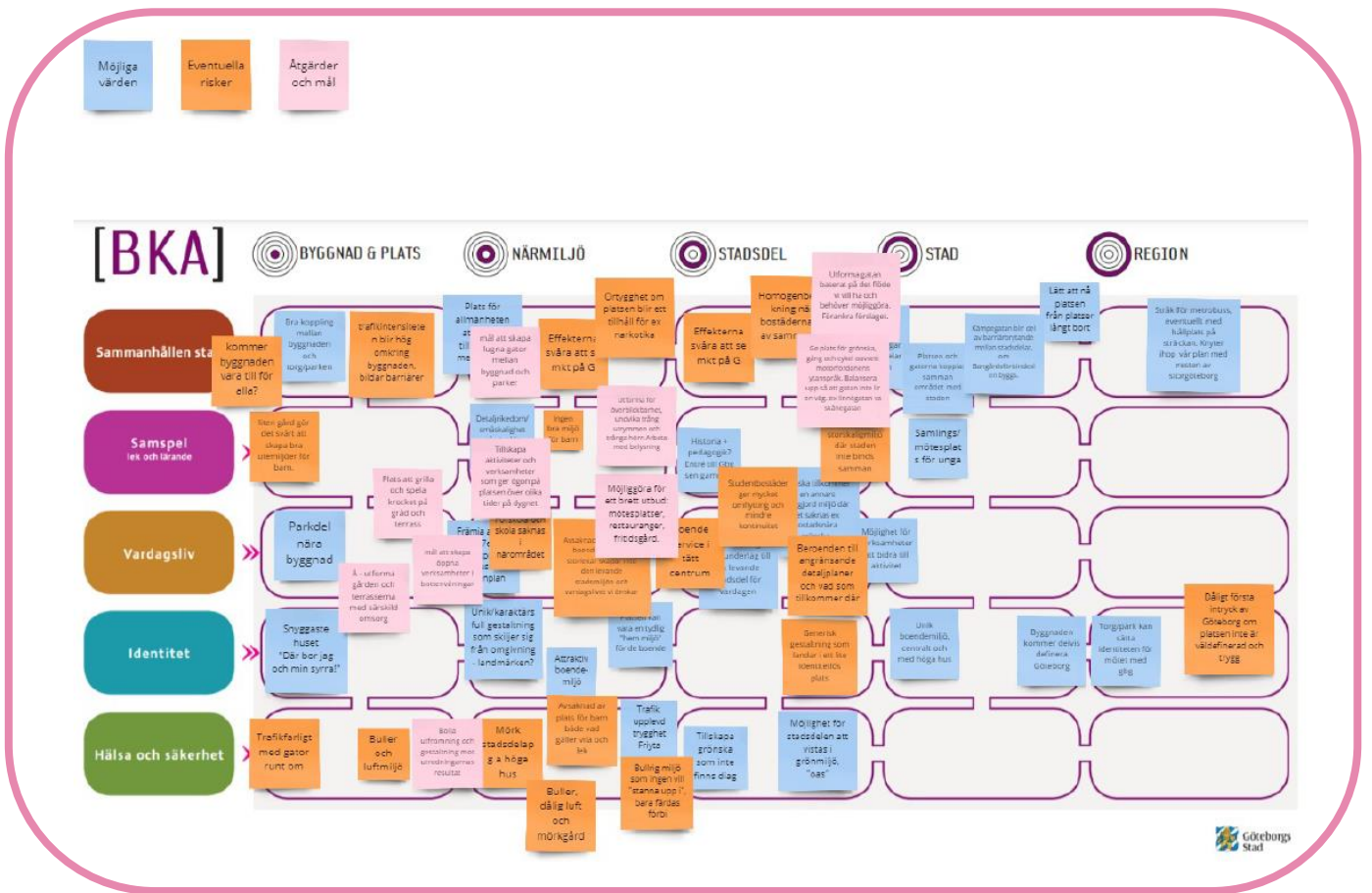
- Byggnaden, torg/parken och kämpegatan riskerar att uppfattas som en baksida då staden tillfälligt ”tar slut” innan Gullbergsvass utvecklats.
- Innan omgivning utvecklas kan platsen vara svår att aktivera.
- Höga omgivande byggnader riskerar att göra platsen skuggad vilket ger sämre förutsättningar för allmänna och öppna platser.
- Centralenområdet riskeras att kommersialiseras i allt för stor utsträckning.
- Platsen utgör en riskmiljö för barn och unga.
- Bristfällig utformning riskerar svårigheter i att orientera sig på platsen och i området.
- Riska att blandningen i byggnaden inte skiljer sig från omgivande bebyggelse.
- Buller kan påverka vistelsemiljöerna till det sämre.
- Praktiska detaljer riskerar att minska platserna till för små ytor vilket tillför mindre grönska i området.
- Stadsmiljön riskerar att bli homogen när studentbostäder dominerar beståndet.
- Det finns svårigheter att se de effekter som blir när hela centralen området utvecklas parallellt.
- Tillkommande bostäder riskerar att inte få en fullgod boendemiljö.
- Identiteten riskerat att bli otydlig när hela området utvecklas under samma tidperiod och ideal.
- Tekniska krav och förutsättningar begränsar möjligheten att skapa attraktiva platser.

4 Mål och föreslagna åtgärder

Under workshopens andra övningen fylldes Göteborgs stads matris för SKA/BKA i. Det genomfördes i tre steg där *möjliga värden* placerades ut, följt av *eventuella risker*. Sedan övergick mötet i mindre grupper som tillsammans placerade ut *åtgärder och mål*.

4.1 Matris SKA/BKA

Nedan återges resultatet av den digitala workshopen där matrisen fylldes i.

4.1.1 Sammanställning av åtgärder och mål

Nedan sammanställs identifierade åtgärder och mål i punktform.

- Utforma gården och terrasserna med särskild omsorg.
- Skapa platser för möjlighet att grilla och spela krocket på gård och terrass.
- Skapa öppna verksamheter i bottenvåningarna.
- Bolla utformning och gestaltning mot utredningarnas resultat.
- Mål att skapa lugna gator mellan byggnad och parker.
- Tillskapa aktiviteter och verksamheter som ger ögon på platsen över olika tider på dygnet.
- Utforma området för överblickbarhet. Undvika trånga utrymmen och hörn samt arbeta med belysningen.
- Möjliggöra för ett brett utbud av mötesplatser, restauranger och fritidsgård.
- Utforma gatan baserat på det flöde vi vill ha och behöver möjliggöra och förankra förslaget.
- Ge plats för grönska, gång och cykel oavsett motortrafikens ytanspråk. Balansera upp mot platsens yta så att gatan inte blir en väg.

5 Omhändertagande av mål och åtgärder

5.1 Uppföljning av SKA inom arbete med granskningshandlingar för detaljplanen

Under arbete med granskningshandlingar för aktuell detaljplan har barnperspektivet förtydligats i planbeskrivningen, enligt avsnittet nedan.

Planbeskrivningen har också förtydligats avseende hur detaljplanen bidrar till de mål och åtgärder som har identifierats inom socialkonsekvensanalysen och konsekvenserna av detaljplanen har analyserats.

Inför granskning har också socialkonsekvensanalysen tydliggjorts i ett rapportformat (den här handlingen).

5.1.1 Barnperspektiv

Platsen för planområdet är en del av en idag svåråtkomlig yta bestående av främst infrastruktur vilket gör att platsen inte lämpar sig för barns vistelse och lek. Planförslaget utvecklar platsen till en säkrare och mer tillgänglig stadsdel men platsen är fortsatt inte den mest lämpliga för barn då den är omringad av stora mängder trafik.

5.1.2 Sammanhållen stad

För att skapa en sammanhållen stad är det viktigt att skapa befolkade och trygga områden. För att få en levande och trygg stad under större delen av dygnet har det i detta område bedömts viktigt att få in fler boende och verksamheter i entréplan vilket detaljplanen föreslår.

För att ytterligare stärka tryggheten i området är det viktigt att möjliggöra för öppna verksamheter i bottenvåningarna. Genom detta kan också nya mötesplatser växa fram. Byggnadens gatuplan och plan 1 får användas för centrumverksamhet och detta ger förutsättningar för verksamheter att vända sig mot park i västerläge och torg i söderläge. Kvarteret kommer att innehålla både bostäder och centrumverksamheter och detaljplanen ger goda förutsättningar för restaurang eller andra typer av uteserveringar i bra väderstreck.

Uppsatta mål som berörs:

- Skapa öppna verksamheter i bottenvåningarna.
- Tillskapa aktiviteter och verksamheter som ger ögon på platsen över olika tider på dygnet.

5.1.3 Samspel och vardagsliv

Detaljplanens torg ligger nära uppgången till Västlänkens station Centralen och blir en offentlig plats som kan bidra till samspel och vardagsliv i området.

Detaljplanen möjliggör för centrumverksamheter mot både torg och intilliggande park. Planen skapar även goda möjligheter till stråk och kopplingar för gående, cykel och fordonstrafik. Bostäderna får en privat gård som kan nyttjas av alla boende i kvarteret som skapar möjlighet till samliv och rekreation.

Det blir viktigt att utforma gården och terrasserna med särskild omsorg, som uppmuntrar till aktivitet och utevistelse. Plankartan har försetts med en planbestämmelse inom den framtida bostadsgården som anger att *Tak ska dimensioneras för minsta jorddjup 0,6 meter*. Detta syftar till att bidra till bostadsgårdens utformning och trivsel, genom ökade förutsättningar för plantering. Gestaltning av bostadsgården hanteras dock inte inom detaljplanen.

Detaljplanen tillskapar inte någon offentlig service så som förskola, eller särskild yta för barns lek och vistelse. Detaljplanen möjliggör för bostäder och det finns risk att detaljplanen bidrar till ytterligare brist på förskoleplatser i Centralenområdet.

Uppsatta mål som berörs:

- Utforma gården och terrasserna med särskild omsorg.
- Skapa platser för möjlighet att grilla och spela krocket på gård och terrass.
- Möjliggöra för ett brett utbud av mötesplatser, restauranger och fritidsgård.

5.1.4 Identitet

I dagsläget präglas området främst av infrastruktur och verksamheter. Detaljplanen bedöms bidra positivt till områdets utveckling mot blandstad. Detta bedöms bidra till en förändrad identitet. Detaljplanens torg och den närliggande Bergslagsparken skapar möjlighet för att minska upplevelsen av trafikbarriärer i området och istället stärka förutsättningarna för trivsam stadsmiljö och grönska.

Inom arbete med detaljplan tas ett utformningsförslag fram för torget, både den del som ingår i aktuell och den del av torget som ingår i *Detaljplan för västlänken station centralen*. Inom detta arbete tas hänsyn till målnivåer för grönytefaktor. Exploateringsförvaltningen ansvarar för utredningen.

Det blir viktigt att försöka skapa lugna gator mellan byggnad och torg samt park. Gatan mellan kvarteret och torget planeras som gångfartsområde, vilket bidrar till att skapa lugna gator.

Inför granskning av detaljplan har arbete fördjupats avseende utformning och gestaltning av kvarteret inom detaljplanen. Kvarterets centrumnära läge, i

närheten av Västlänken östra station, Bergslagsparken och framtida torg ställer höga krav på utformning som också påverkar områdets framtida identitet.

Uppsatta mål som berörs:

- Mål att skapa lugna gator mellan byggnad och parker.
- Bolla utformning och gestaltning mot utredningarnas resultat.

5.1.5 Hälsa och säkerhet

Kvarteret inom planen utformas med en sluten gård som uteplats och terrasser på taken för att uppmuntra till utevistelse. Mellan kvarteret och torget utformas gatan som ett gångfartsområde, för att skapa tryggare miljöer som är trafiksäkra att röra sig i. I arbetet med detaljplanen har det bedömts viktigt att tillskapa aktiviteter och verksamheter som ger ögon på platsen över olika tider på dygnet. Busshållplatsen vid Kämpegatan placeras i anslutning till kvarteret vilket också bidrar till en bra överblick och trygghet över dygnet.

Utformningen av torget har som målsättning att skapa god överblickbarhet. Det är viktigt att undvika trånga utrymmen och hörn samt arbeta med belysningen. Exploateringsförvaltningen ansvarar för utredningen som tas fram parallellt med detaljplanen.

Kämpegatans utformning har utgått från att tillskapa trädrader och gröna ytor på båda sidor samt god framkomlighet för gång- och cykeltrafikanter. I arbetet med detaljplanen har avvägningar gjorts för att hantera trafiken genom tydlig struktur för olika färdstätt, men också inrymma grönska och vistelseytor för att skapa bra miljöer för både mental och fysisk hälsa.

Uppsatta mål som berörs:

- Tillskapa aktiviteter och verksamheter som ger ögon på platsen över olika tider på dygnet.
- Ge plats för grönska, gång och cykel oavsett motortrafikens ytanspråk. Balansera upp mot platsens yta så att gatan inte blir en väg.
- Utforma området för överblickbarhet. Undvika trånga utrymmen och hörn samt arbeta med belysningen.
- Utforma gatan baserat på det flöde vi vill ha och behöver möjliggöra och förankra förslaget.

6 Konsekvenser

Planförslaget och dess konsekvenser har analyserats utifrån de aspekter som identifierats i inventeringsskedet och beskrivs nedan.

6.1 Sociala konsekvenser och barnperspektiv

6.1.1 Barnperspektiv

Planförslaget utvecklar platsen till en säkrare och mer tillgänglig stadsdel men platsen är fortsatt inte den mest lämpliga för barn då den är omringad av stora mängder trafik. Intill planområdet ligger Bergslagsparken som är tänkt att utvecklas till en värdefull vistelseyta i området. Samtidigt kommer Bergslagsparken sannolikt behöva utformas för att kunna omhänderta stora mängder skyfallsvatten från flera detaljplaner. Det är i nuläget ovisst hur Bergslagsparken kommer att se ut och i hur stor utsträckning platsen kommer vara lämplig för barns lek och vistelse.

Detta medför ett ökat behov av att säkerställa tillräckliga ytor för platser som riktar sig till barn i andra delar inom Centralenområdet som helhet. Socialnämnden Centrum påpekar under samråd av detaljplan att ett arbete med platserna inom Centralenområdet pågår inom ramen för utveckling av Älvstaden och behöver vidareutvecklas. Inom staden pågår det också arbete med att ordna fler förskoleplatser inom centrala staden. I arbetet med Centralenområdet har en förstudie gjorts gällande förskole- och skolbehov samt möjlig placering av dessa inom området.

Eftersom det är brist på barnvänlig offentlig friyta i närområdet behöver barnperspektivet uppmärksammas vid framtida gestaltning av bostadsgården, för de barn som kan komma att bo inom kvarteret.

6.1.2 Sammanhållen stad

Detaljplanen bedöms bidra till en sammanhållen stad, genom att tillskapa både bostäder och centrumverksamheter och samtidigt tillföra offentlig friyta. Detta medför möjligheten till öppna verksamheter i bottenvåningarna som ger ögon på platsen över olika tider på dygnet. Genom att addera bostäder befolkas platsen vilket bidrar till trygghet i området.

6.1.3 Samspel och vardagsliv

Detaljplanen bidrar till samspel och vardagsliv genom att tillföra bostäder till området och ett torg som offentlig friyta intill kollektivtrafiknoder. Inom detaljplanen och närområdet finns en stor brist av offentlig service, inte minst förskolor. Detaljplanen bidrar inte heller till området avseende offentlig service, så som förskola. I området finns ett stort underskott av förskoleplatser och detaljplanen riskerar att bidra till att ytterligare öka brister, även om det är tänkt

att bli studentbostäder. Grönytefaktor och planterbart bjälklag bidrar positivt till kvarterets utemiljö men områdets brist på barnvänlig miljö för barn innebär ett särskilt behov av barnperspektiv vid gestaltning av bostadsgården.

Kvarteretsstrukturen bidrar med att skapa en avskild gård och på taken av byggnaden placeras takterrasser med utsikt och plats för vila och samvaro.

6.1.4 Identitet

Detaljplanen bedöms bidra positivt till områdets identitet genom att tillföra offentlig friyta och möjliga ytor för uteserveringar i soligt läge eller i anslutning till park. Fler bostäder påverkar områdets identitet kvällstid, som idag är till stor del ensidigt med kontor. Planhandlingarna har utvecklats avseende gestaltning medför ökat fokus på hög arkitektonisk kvalitet. Planen bidrar till att utveckla den kvartersstad som Centralenområdet och Gullbergsvass är tänkt att bli.

6.1.5 Hälsa och säkerhet

Detaljplanens utformning bedöms bidra positivt till hälsa och säkerhet för de boende, verksamma och förbipasserande genom fokus på gestaltning och utformning av gator och torg. Samtidigt utgör detaljplanen inte en säker plats för barn och de får begränsade möjligheter att röra sig fritt i området. Framtaget utformningsförslag för Kämpegatan redovisar en högre grönytefaktor än målvärdet i planarbetet och detta kan bidra till en gata som upplevs grön och trivsamt trots gatans höga trafikflöden.